

## OBITUARIS

## Sastre de l'arquitectura

FRANCISCO RIBAS BARANGÉ (1933-2016)

Doctor Arquitecte

Frans Ribas va néixer a Barcelona el 14 de juliol del 1933, en el si d'una família dedicada a l'arquitectura i la construcció. Fill de Damián Ribas Barangé, arquitecte i empresari al capdavant de la constructora Ribas i Pradell. Això va influir en la seva passió per l'arquitectura des de ben jove.

Va obtenir el títol d'arquitecte

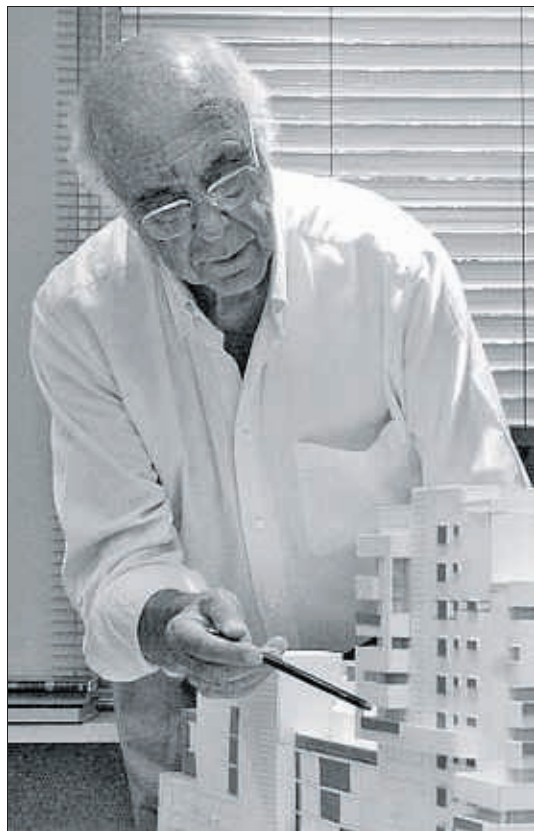
perior d'Arquitectura de Barcelona i membre de la Junta del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya i les Balears. Després d'un període en solitari a causa de la mort de Cía el 1983, el 1995 es va incorporar al seu estudi el seu fill, Damián Ribas Malagrida, amb qui va col·laborar fins a la seva jubilació el 2014.

Durant els seus més de cinquanta anys d'exercici, la seva arquitectura va destacar per estar estretament vinculada a la regió i el paisatge, així com per la influència de grans arquitectes com Frank Lloyd Wright i Alvar Aalto. Amb una tònica racionalista i actual, va incorporar elements i materials de l'arquitectura tradicional. Els espais intermedis, com el pati o el porxo, van ser una constant en les seves prop de mil obres construïdes.

La tipologia d'encàrrecs rebuts va ser tan diversa com extensa. Entre els projectes destaquen la Clínica Planas, la Diputació de Barcelona, l'Expo de Sevilla, les oficines del RACC a la Diagonal, el Circuit de Catalunya, les cases del Club de Golf de Puigcerdà i la PGA així com un gran nombre de segones residències; principalment a la Cerdanya, on va crear un llenguatge propi i reconegut.

És precisament en aquests encàrrecs, d'habitatge dissenyat a mida, on ell es definia com un "sastre de l'arquitectura". El seu caràcter afable i respectuós va donar lloc a una arquitectura intemporal, elegant, prudent i sense estridències, però plena de matisos i subtileses tant en els detalls com en els espais.

Val a dir que la personalitat de Frans Ribas perdurà en el temps en cada una de les seves obres. / Redacció



DAMIÁN RIBAS ARQUITECTE

### La seva arquitectura va destacar per estar estretament vinculada a la regió i el paisatge

el 1960 i es va doctorar el 1965. Després d'un període d'aprenentatge en l'estudi del mestre Duran i Reynals, va fundar el seu propi estudi amb el seu company de facultat, José Luis Cía, el 1960. En aquella època també va estar vinculat al món del disseny industrial i va fundar amb Miguel Milá i Eduardo Pérez-Ullibari l'estudi de disseny i mobles Tram SA. Va ser professor de projectes a l'Escola Tècnica Su-

## Avantguardista clàssic

ANDRZEJ ZULAWSKI (1940-2016)

Director polonès del cinema francès



MISHA JAPARIDZE / AP

passionat i apassionant", segons el seu productor Paulo Branco, que el va qualificar també "d'un avantguardista convertit en clàssic", el director de cinema polonès Andrzej Zulawski va morir ahir, víctima d'un càncer, als 75 anys, tres mesos després de l'estrena de *Cosmos*, el primer film que rodava en tres lustres i que també seria l'últim.

Va ser l'associació de directors polonesos la que va anunciar la defunció d'aquest artista paradoxal, autor d'una desena de llibres i el món propi del qual, extrem i dramàtic, el classificava entre els cineastes de cinema d'autor, que sempre va ambicionar, i moltes vegades va aconseguir, que els seus films arribessin al gran públic.

"Era un visionari que es va avançar a tots els seus col·legues, però tot el que tocava acabava tenint un aire clàssic", va apuntar l'actor i director Francis Huster. Segons ell, "tots els

que hem treballat a les seves ordres compartim una convicció: no pots sortir-ne indemne. Et modifica per sempre".

A la que més, a Sophie Marceau, actriu predilecta del públic francès, seduïda pel director, vint-i-sis anys més gran que ella, amb qui va conviure disset anys i va tenir un fill. Marceau

### La defunció s'esdevé tres mesos després de l'estrena de 'Cosmos', el seu primer film en tres lustres

deia que Zulawski no només era l'home que estimava sinó també i sobretot el seu guia intel·lectual: "Ell m'ha ensenyat a pensar".

Aquesta llarga convivència va crear aquest altre efecte paradoxal, el d'un intel·lectual retret, ombrívol, situat per la

premsa en primera línia de la xafarderia cinematogràfica (no havia esclatat encara el fenomen de la premsa del cor a França), per la seva relació amb Marceau.

I també va transcendir al món del cinema el ressò de la seva pel·lícula més popular, *La importància d'estimar* (1975), última interpretació d'una Romy Schneider devastada per la mort accidental del seu fill i que poc després se suïcidaria.

Krzysztof Kieslowski, Roman Polanski i Andrzej Zulawski van ser, juntament amb Krzysztof Zanussi, els tres mosqueters d'aquell moment. És a dir, quatre. Però sobretot funcionava el trio, "en el qual Kieslowski era el cel -descriu Huster-, Polanski l'infern i Zulawski la terra". I és que a més s'ha oblidat potser que des del 1960 fins al 1980 el cinema polonès no només va ser el més important del món soviètic sinó també, amb la *nouvelle vague* francesa, la referència del cinema europeu.

Als seus directors, dels quals un altre Andrzej, Wajda, era la figura tutelar, els unia una germandat subtil: haver-se format a l'escola de Lodz, la ciutat natal de Zulawski, l'escenari dels primers curts de Polanski. Després, una altra dada en comú va ser l'exili a París.

Llibre seu prolongat en el cinema, *La fidelitat* (La fidelitat), amb i sobre Sophie Marceau, va ser considerat el seu adéu al cinema fins que Paulo Branco el va convèncer de tornar al plató amb *Cosmos*, adaptació d'un conte del també polonès Witold Gombrowski, publicat a França el 1965.

El 2004, Zulawski, que va ser l'assistent de Wajda a *Samson* (1960), declarava que el cinema era "una vella història". I s'identificava com "l'últim alumne d'aquells dinosaures que vaig admirar, Bergman, Fellini, Kurosawa, Welles, Stroheim, Peckinpah. El cinema que jo vaig voler fer ja no existeix. La intel·ligència va desertar dels guions i la direcció, per refugiar-se en la tecnologia".

ÓSCAR CABALLERO

Avui fa un any



Serveis Funeraris de Barcelona

grup memora

Alberto Gálvez Valero  
Ana María Barrobés Oriol  
Antonia Frías Labrador  
Armand Enseñat Roig  
Ascension Sotoca Sotoca  
Aurora Torrent Navarro  
Carne Fortuny Cano  
Carmen De La Torre García  
Catalina Blanco Pérez  
Damià Hernández Changús  
Diego Eladio Corbacho Sánchez  
Diego Espada Povea  
Dolores Bonet Sanz  
Elisa Bou Esplugas  
Elvira Teresa Sánchez Hernández  
Eulalia Aragonés Llavayol  
Florencio Quintero Perea  
Francisco Silva Carneros  
Francisco Soler Rodríguez  
Joan Badia García  
Joan Roca Gill  
Joaquín Andrés Argente  
Jordi Bastidas Rovira  
Jorge Jordana Cuevas  
José Franch Pujol

Josep Cayuela Martínez  
Juan Estevan Liagaria  
Julia Añón Fuertes  
Lluís Romero Escolies  
Lluís Gras Verderol  
Lourdes Galobart Satrustegui  
Maria Angeles Rodríguez Gómez  
Maria Concepción De Travay Campa  
Maria José Pulido García  
Maria Teresa Narbon Calvo  
Memé Rafols Munné  
Miquel Galimany Camins  
Montse Asencio Casas  
Núria Cuscó Murgó  
Paquita Parladé Roig  
Pepita García Andrés  
Pilar Escalonilla Díaz  
Pilar Labrador García  
Purificación Herrero Madueño  
Rosa Barberá Esteller  
Salvadora Sánchez Acosta  
Teófilo Bravo Bravo  
Teresa Noel Carol  
Trinidad Martínez Sosa  
Xavier Torres Prat

Listat publicat per cortesia de Serveis Funeraris de Barcelona.



Contigo.  
compartimos  
solidaridad

Participa y transforma  
www.abd-onq.org 93 289 05 70

Asociación Bienestar y Desarrollo  
Entidad Declarada de Utilidad Pública

Quiero participar: voluntariado y/o donación (2090 6904 41 0040063512)